

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
Основи виразного читання польською мовою
підготовки бакалавра

Луцьк – 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Основи виразного читання польською мовою» підготовки БАКАЛАВРА

Розробник: Остапчук Вікторія Вікторівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри слов'янської філології

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол №2 від 9 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(проф. Сухарева С.В.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	БАКАЛАВР	Вибіркова
Кількість годин 120 /кредитів 3		Рік навчання 2-й
		Семестр –3-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 32 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
		Самостійна робота 58 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання польська і українська		

II. Інформація про викладача

ППП: Остапчук Вікторія Вікторівна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання

Посада: старший викладач кафедри полоністики і перекладу

Контактна інформація: 0977542372, kwitka25@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи, прийоми і засоби формування усної мовленнєвої культури, що сприяє всебічному розвитку особистості, удосконаленню вміння виразного читання та декламування, розвитку мовлення, творчої фантазії, художніх здібностей, розуміння удосконалення теоретико-практичних основ вимови засобами логіко-емоційної виразності.

Метою навчальної дисципліни “*Основи виразного читання польською мовою*” є: ознайомлення з основними поняттями теорії виразного читання, закріплення отриманих знань на практичних заняттях під час читання літературних творів різних жанрів, формування естетичних смаків, виховання поваги до художнього слова.

Основними завданнями дисципліни “*Основи виразного читання польською мовою*” є:

- *вчити* сприймати художній твір як явище мистецтва;
- *ознайомити* з основами складання мовленнєвої партитури;
- *формувати* прагнення правильної подачі художнього тексту під час виразного читання;

- *сприяти* постановці у студентів мовленнєвого дихання, розвитку голосових якостей, виробленню чіткої правильної дикції;
- *розвивати* риторичні здібності як творче бачення різних варіантів і відтінків одного й того ж тексту та вміння вільно триматися перед аудиторією, доречно використовувати міміку і жести;
- *мотивувати* до застосування засобів логіко-емоційної виразності тексту у процесі мовлення та читання;
- *забезпечити* використання набутих умінь і навичок на заняттях літератури під час вивчення художніх творів.

4. Результати навчання (Компетентності):

Загальні компетентності

Здатність бути критичним і самокритичним

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно так і письмово.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності

Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів іноземною (іноземними) мовами.

Програмні результати навчання:

Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовує їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

Ефективно працює з інформацією: добирає необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізує й інтерпретує її, впорядковує, класифікує й систематизує.

Знає норми літературної мови та вміє їх застосовувати у практичній діяльності.

Знає принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

Використовує мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Збирає, аналізує, систематизує й інтерпретує факти мови й мовлення й використовує їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали Бали
Змістовий модуль 1. ЛОГІКА МОВЛЕННЯ						
Тема 1. Засоби логічної виразності мовлення: логічний наголос, поділ тексту на мовні такти.	21	6	3	10	2	ДС, Т 5
Тема 2. Пауза. Роль паузи у виразному читанні. Різновиди пауз.	21	6	3	10	2	ДС, РЗ 10
Тема 3. Наголос. Наголос фразовий і логічний. Рухливість логічного наголосу.	18	4	3	10	1	Д / РЗ / Т / ІРС 5
Модульна контрольна робота						МКР 30
Разом за модулем 1	60	16	9	30	5	50
Змістовий модуль 2. ВИРАЗНЕ ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ						
Тема 4. Особливості читання та використання у мовленні малих жанрів фольклору (прислів'їв та приказок).	23	6	6	10	1	ІРС 10
Тема 5 Читання прозових творів. Види розповіді. Розкриття ідейно-художнього змісту твору. Бачення, підтекст, спілкування.	22	6	5	10	1	Д / РЗ / Т / ІРС, 5
Тема 6. Читання ліричного вірша. Вироблення навичок читання пейзажної та любовної лірики.	15	4	2	8	1	Д / РЗ / Т / ІРС 5
Модульна контрольна робота						МКР 30
Разом за модулем 2	60	16	13	28	3	50
Всього годин/ Балів	120	32	22	58	8	100

Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ТЗ – творчі завдання, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Студенти самостійно готуються до виступу на літературно-мистецькому заході; беруть участь у складанні сценаріїв; складають партитури до текстів, які читатимуть, готуються декламувати вірші під час конкурсів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов'язковий компонент оцінювання. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн-форматі за погодженням із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедалайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття (максимум 5 занять), за наявності поважних причин, перескладаються в усній чи письмовій формі не пізніше, як через 2 тижні після фактичного проведення. Практичні заняття, які перескладаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (лікарняний).

**Під час вивчення курсу визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, котрі за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів [подані за посиланням](#).*

V. Підсумковий контроль (залік)

Питання до заліку

1. Предмет і завдання курсу «Основи виразного читання». Значення виразного читання в житті людини.
2. Голос. Основні властивості голосу: сила, темп, тембр, висота, діапазон.
3. Дихання. Поняття про його основні типи (ключичне, грудне, діафрагмальне, комбіноване).
4. Дикція. Чітка артикуляція звукових рядів, слів, фраз.
5. Засоби логічної виразності мовлення: логічний наголос, поділ тексту на мовні такти.
6. Пауза. Роль паузи у виразному читанні. Різновиди пауз.
7. Наголос. Наголос фразовий і логічний. Рухливість логічного наголосу.
8. Мелодика. Основні різновиди мелодики. Зв'язок мелодики з розділовими знаками.
9. Особливості читання та використання у мовленні малих жанрів фольклору (прислів'їв та приказок).
10. Виразне читання казки. Розкриття своєрідності жанру. Вироблення навичок читання казки.
11. Читання прозових творів. Види розповіді. Розкриття ідейно-художнього змісту твору. Бачення, підтекст, спілкування.
12. Читання ліричного вірша.

13. Читання драматичних творів. Роль перевтілення при виконанні монологу, діалогу, сцени.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 - 100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Абрамович С. Д. Риторика. Львів, 2001. 238 с.
2. Будянський В. І. Мистецтво виразного читання. Суми, 2001. 194 с.
3. Зворотній О. Т. Мистецтво живого слова. Рівне, 2003. 250 с.
4. Капська А. Й. Виразне читання. Практичні і лабораторні заняття : навч. Посібник. Київ, 1990.175 с.
5. Капська А. Й. Виразне читання : навч. пос. для студентів філологічних факультетів педінститутів. Київ : Вища школа, 1986.
6. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення : навч. пос. Київ : Ліра, 2006. 240 с.
7. Козлянинова И. П. Произношение и дикция / И. П. Козлянинова. Москва, 1977. 152 с.
8. Львов М. Р. Риторика. Москва : Академия, 1999. 256 с.
9. Мацько Л. І. Риторика. Київ, 2003. 311 с.
10. Олійник Г. А. Виразне читання. Тернопіль : Богдан, 2001. 224 с.
11. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії : навч. пос. Київ, 1995. 207 с.
12. Остапчук В. В. Константы Ильдефонс Галчинский в русских переводах // Междисциплинарные связи при изучении литературы / Сборник научных трудов. Вып. 6. Саратов : Наука, 2015. С. 113 – 120.
13. Остапчук В. В. Концепт України у творчості Т. Шевченка // Київські полоністичні студії. Т. XXVI. Київ : ДІА, 2015. С. 154 – 158.
14. Остапчук В. В. Смыслотворча роль пейзажу в романі С. Жеромського «Роріофу» // Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 14-15 жовтня 2016 р. Львів : ЛОГОС, 2016. 156 с.
15. Остапчук В. В. Українські переклади Віслави Шимборської як рецепція : компаративний вимір // Султанівські читання [збірник статей]. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2016. Вип. V. С. 118 – 127.
16. Язовицкий Е. В. Выразительное чтение как средство эстетического воспитания. Л., 1983. 126 с.
17. Методика вивчення байки [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://skripnikmarina.ucoz.ua/news/metodika_vivchennja_bajki/2012-05-08-57/
18. Читання творів різних жанрів [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.ukrlit.vn.ua/article/547.html>